

Kriisihallintaa

Suomalaiset valtiomiehet alkavat oppia amerikkalaista politiikanteon taitoa. Siihenhän kuuluu olennaisena osana se, että jos gallup-luvut alkavat uhkaavasti laskea, tilataan avuksi kriisi, mieluummin ulkomailta.

Yhdysvaltain presidentit ovat osanneet tämän taidon jo vuosikymmeniä. Jo Kennedyllä oli Sikojen lahti, hänen seuraajillaan Vietnamin, Grenadat ja Nicaraguat, ja nyt sitten näillä Busheilla Persianlahti ja Irak. Kannatus heilahtaa aina huippuunsa, kun Amerikan presidentti uhkaa tappaa jonkun.

Suomalaisiin tapoihin ei kuulu turhan puhuminen, vaan käytännön toiminta tuppisuuna, mutta kyllä ainakin Urho Kekkonen aikoinaan osasi myös kriisin taktisen käytön, kuten noottikriisistä muistetaan. Sen jälkeen taito on kuitenkin päässyt vähän kesannolle, kunnes nyt Paavo Lipponen ja hänen hallituksensa on löytänyt sen uudelleen. Kun alkoi näyttää siltä, että kepu karkaa gallupeissa juuri vaalien alla, hätiin löytyi tämä onneton (tai tässä tapauksessa ehkä onnekas) kreikkalainen pahvilaiva, joka seilaa piripintaan täynnä öljyä liki Suomemme rantoja. Kun se vielä on venäläisten asialla, on aika komeaa ärähtää naapurin karhulle. Ties minkälainen selkkaus olisikaan syntynyt, ellei Venäjän pääministeri olisi sattunut onnekseen olemaan lomalla ja nokialaisen tavoittamattomissa.

Jotkut niuhottajat ovat väittäneet, että suomalaisten reaktio on ollut liioittelua, onhan Stenmetsan seinämissä sentään pari kerrosta peltiä ja laivalla on apunaan jäänmurtajia. Lisäksi sillä on venäläinen jääpassi, mikä sinänsä on myönteinen seikka, kun muistellaan miten sieltä on joskus tultu ilman minkään valtakunnan passia.

Sekin voidaan huomata, että jos kerran pitkän päälle ei voida välttää öljyvuotoa Suomenlahteen, paras aika siihen on umpitalvi. Silloin jäät toimivat luonnollisena öljyvuomina ja saaste saadaan rajatuksi yhteen railoon. Parhaassa tapauksessa se jäätyy tönköksi tai imeytyy jäihin, joista se voidaan poistaa lohcareina.

Tällaisiin sivuseikkoihin ei kuitenkaan kannata kiinnittää liikaa huomiota. Merkittävintä koko jupakassa on suomalaisministerien sankarillinen toiminta, jossa on aineksia legendoihin. Milloin viimeksi olemmekaan Venäjälle ärähtäneet? Sitä vailla, ettei nootilla heitetty ja komennettu itseään Putinia konsultaatioihin Hankoniemelle. Olisihan ollut aika historiallinen tapaus, jos venäläiset olisivat Pietarin pohjoisella rautatieasemalla saattaneet presidenttinsä – tai edes lomansa keskeyttäneen pääministerin – neuvottelumatkalle Suomeen, toivotellen onnea ja siunausta ja veisaten Suurta ja mahtavaa.

Näin pitkälle ei tarvinnut kuitenkaan tällä kertaa mennä, sillä vähempikin riitti. Katsokaapa vain tuoreimpia gallup-numeroita: demarit keikkuvat taas kärjessä, sillä kriisitilanteessa kansa ei ryhdy haihattelemaan, vaan pitäytyy tutussa ja turvallisessa.

